

OVERZICHT 2019

Stichting BREIN verzorgt de collectieve bescherming van auteurs- en naburig recht voor makers, uitvoerende kunstenaars en de creatieve media-industrie zoals producenten, uitgevers, omroepen, distributeurs en platforms. Aangesloten bij BREIN zijn rond de dertig branche- en collectieve beheersorganisaties en hun leden, tezamen enkele duizenden bedrijven en tienduizenden makers met betrekking tot muziek, films, series, boeken, geschriften, beeld en games.

BREIN's aanpak richt zich op alle vormen van illegaal aanbod ongeacht de technologie die daarvoor wordt aangewend, zoals bittorrent, cyberlockers, usenet en websites of social media die daarnaar linken. BREIN kijkt allereerst naar de aanbieders en uploaders die als bron fungeren en vervolgens ook naar tussenpersonen zoals hosting providers en access providers maar ook betaaldiensten, adverteerders en zoekmachines. Ook als tussenpersonen neutraal zijn behoren zij te helpen bij het tegengaan van illegaal gebruik.

"De waarde van het auteursrecht is het beschermen waard."

Het Platform Makers lanceerde afgelopen jaar twee voorlichtingsvideo's en een boekje over de waarde van het auteursrecht. De auteursrechtsectoren in Nederland zijn goed voor 6 procent van het bruto binnenlands product en 7,4 procent van de totale werkgelegenheid in ons land.

Voor meer informatie, bezoek de vorig jaar vernieuwde website www.stichtingbrein.nl of www.breinfoundation.nl en volg ons op LinkedIn, Facebook, Instagram en/of Twitter.

Cijfers

BREIN verrichtte in 2019 onderstaande aantallen handhavingsacties. Alle acties betreffen muziek, video (films en series), boeken, geschriften, beeld en games tenzij anders vermeld.

- 596 onderzoeken voltooid, 243 lopend
- 564² illegale sites/diensten verwijderd (downloading of streaming)
- 1 site (The Pirate Bay) en 258 TPB proxies/mirrors³ dynamisch geblokkeerd op IP en DNS; 333 proxies hebben hun dienst gestaakt.
- 23 illegale handelaren IPTV/VOD-abonnementen gestopt
- 12 Facebookgroepen verwijderd
- 1.184.614 zoekresultaten verwijderd en, op verzoek, 1.854 cyberlocker files en 1.107 YouTube bestanden⁴
- 1.818 online aanbod advertenties verwijderd⁵

Van de vragen en meldingen die BREIN kreeg van auteurs, uitgevers en producenten betroffen er 130 zogenaamde scam sites. Dit zijn phishing sites die consumenten lokken met de allernieuwste content om hen gegevens afhandig te maken zonder de content uiteindelijk te leveren omdat zij die in werkelijkheid niet hebben. BREIN meldt deze bij ScamAdviser.

² Dit aantal is exclusief 80% van de Russische illegale sites die bij de Moonwalk actie op non-actief werden gesteld, zie verder onder 'Onderzoeken (...)'.
³ Veel van de proxies verwijzen naar The Pirate Bay op het dark web

⁴ Voor titels die aangesloten rechthebbenden opgeven, zoekt BREIN op Google naar zoekresultaten voor Notice & Take Down. Met betrekking tot cyberlockers en YouTube stuurt BREIN alleen notices op case by case basis wanneer rechthebbenden daarom verzoeken.

⁵ Advertenties hebben vaak betrekking op tientallen, honderden of zelfs duizenden titels.

Uitgelicht

- Voor het eerst in de Troonrede maakte de Koning, in het kader van de Europese samenwerking, gewag van de noodzaak om o.a. de bescherming van auteursrecht bij de tijd te brengen.
- Na de officiële bekendmaking van de DSM richtlijn in het Publicatieblad van de EU op 22 mei hebben lidstaten 24 maanden de tijd om de richtlijn om te zetten in hun nationale wetgeving. Voor het werk van BREIN is het van belang dat artikel 17 (voorheen 13) niet voor illegale uitbating misbruikt kan worden. De tekst is (deels) geïnspireerd op rechtspraak van de hoogste Europese rechter (HvJEU) in onder meer rechtszaken van BREIN.

Onderzoeken (IPTV, muziek, ebooks)

- Afgelopen jaar verrichtte BREIN 596 onderzoeken, 243 onderzoeken lopen nog.
- De afgeronde onderzoeken hebben onder meer geleid tot de verwijdering van 564 sites/diensten (exclusief de Moonwalk sites, zie hieronder), het stoppen van 23 IPTV/VOD aanbieders en 12 Facebook aanbieders. Ook werden 1818 advertenties voor online aanbod verwijderd, hoofdzakelijk van Marktplaats en vaak met betrekking tot ebooks maar ook andere content. Sommige volhardende aanbieders wijken uit naar 2dehands.be maar kunnen ook daar handhaving niet ontlopen.
- In samenwerking met MPA deed BREIN onderzoek naar de hosting van Russische streaming sites in Nederland. Door gelijktijdige betekening van ex parte rechterlijke bevelen aan een drietal Nederlandse (hosting) providers trok BREIN de stekker uit de dienst Moonwalk die meer dan 80% van de illegale Russische streaming sites bediende. De top 50 daarvan hadden tezamen 90 miljoen unieke gebruikers per maand, goed voor 395 miljoen bezoeken. Moonwalk beheerde onder meer een database met meer dan 26.000 films en 10.000 series, waaronder ook Nederlandse content. Naast het staken en gestaakt houden van de dienstverlening door de providers, eist BREIN ook de identificerende gegevens van de betreffende klanten achter Moonwalk zodat die kunnen worden aangesproken. De providers die dit weigeren worden gedagvaard.

Knock & Talk / schikkingen; een bloemlezing

- In voorkomende gevallen kiest BREIN ervoor om aan de deur te kloppen bij een illegale aanbieder, meestal via een deurwaarder. Afgelopen jaar gebeurde dat in tien zaken. Het betrof een uploader van torrents, een torrent site beheerder, een IPTV aanbieder, een radio streamer, een Facebook aanbieder van ebooks en

verder Marktplaats aanbieders van respectievelijk cd's, dvd's en ebooks. In het algemeen leidt deze aanpak tot snellere schikkingen.

- Door BREIN gesommeerde partijen geven er in de meeste gevallen de voorkeur aan een zaak te schikken in plaats van die bij de rechter te laten voorkomen. Naast een onthoudingsverklaring met dwangsom wordt daarbij gewoonlijk ook een compensatie betaald waarvan de hoogte mede afhankelijk is van de draagkracht.
- Afspraken zijn echter ook online te maken. Media365.com uit de VS is internationaal gericht en heeft o.a. ook Nederlandse boeken. Gebruikers kunnen boeken in epub- of pdf format uploaden die meteen voor iedereen te lezen zijn. BREIN nam het Nederlandse aanbod onder de loep en stuurde een take down & stay down notice voor ruim 300 werken die commercieel verkrijgbaar zijn. Media365 zegde daarop toe geen nieuwe uploads van boeken van de betreffende auteurs te accepteren tenzij met toestemming van de rechthebbende zelf. Sindsdien heeft BREIN geen uploads van haar aangeslotenen meer geconstateerd.
- BREIN sommeerde de drie beheerders van een Facebookgroep waarin op grote schaal orkestbanden werden uitgewisseld. Zij tekenden een onthoudingsverklaring met boetebeding en betaalden 1.500 euro aan compensatie.
- Naar aanleiding van een anonieme melding infiltreerde BREIN twee besloten en geheime Facebookgroepen met 3.000 leden voor het illegaal up- en downloaden van meer dan 8.000 ebooks. Na sommatie tekenden de beheerders een onthoudingsverklaring met boetebeding en betaalden 6.000 euro aan compensatie.
- BREIN achterhaalde de beheerder van een WhatsApp groep waarin ebooks werden gedeeld. Na sommatie tekende hij een onthoudingsverklaring met boetebeding en betaalde 250 euro aan compensatie.
- De rechtbank te Eindhoven veroordeelde een illegale ebook verkoper die zijn schikking met BREIN niet nakwam tot betaling van 1.500 euro.
- Een verkoper van R4 geheugenkaarten met elk 25 tot 100 illegale kopieën van games schikte met BREIN door ondertekening van een onthoudingsverklaring met boetebeding van 500 euro.
- Op verzoek van de rechthebbende verwijderde BREIN de advertenties van een Russische aanbieder van cd's van songfestivalwinnaar Duncan Laurence van Marktplaats. De illegale aanbieder is door de rechthebbende zelf gesommeerd.
- BREIN ontdekte dat uit de boedel van een failliete groothandel een aantal mediaspelers werden geveild waarvan het HvJEU heeft bepaald dat de verkoop en gebruik ervan inbreuk maakt. Het aanbod is direct na sommatie verwijderd. De curator heeft vernietiging van de spelers bevestigd.

- Op last van BREIN heeft de eigenaar van een Plex-mediaserver met daarop vele duizenden films en afleveringen van televisieseries van het internet verwijderd. Deze mediaservers zijn voor privé gebruik maar de content op deze server werd aan (betalende) klanten ter beschikking gesteld die ook nog eens verzoeken konden doen. Voor de dienst werd op Reddit.com en via de chatapp Discord geadverteerd. Naar eigen zeggen downloadde de eigenaar van de server alles via Torrents en Usenet. Hij tekende een onthoudingsverklaring met boetebeding en betaalde een tegemoetkoming in kosten.
- Het domein Submovies.nl is afgesloten door de Nederlandse domeinnaam registrar SIDN nadat die op verzoek van BREIN een verificatieprocedure uitvoerde van de gegevens van de domeinnaamhouder.
- Een aanbieder die via Marktplaats voorgeïnstalleerde mediaspelers met IPTV verkocht, heeft geschikt met BREIN. Naast winstafracht heeft hij een onthoudingsverklaring met boetebeding ondertekend. Toekomstige inbreuken kosten hem 500 euro per stuk.
- Een Nederlandse usenet uploader heeft na sommatie van BREIN geschikt door ondertekening van een onthoudingsverklaring met boetebeding en betaling van 1000 euro als tegemoetkoming in kosten.
- Er loopt een groot aantal betalingsregelingen bij BREIN die zijn getroffen met inbreukmakers. Bij wanbetaling wordt incasso overgedragen aan de deurwaarder.
- Een recidiverende ebook verkoopster bleef ondanks een eerder behaalde ex-parte en een getekende onthoudingsverklaring doorgaan met haar illegale aanbod. Na vaststelling door een deurwaarder heeft BREIN beslag gelegd op haar woning en roerende goederen. De betalingen zijn inmiddels hervat.
- Een grote illegale uploader van een release team kwam zijn schikking niet na en werd door BREIN gedagvaard. Op de comparitiezitting besloot hij alsnog te voldoen, vermeerderd met proces- en incassokosten.

Overleg met Autoriteiten

- Het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie en de FIOD, verantwoordelijk voor bestrijding van horizontale fraude, zijn in principe bereid strafrechtelijke opsporing en vervolging te overwegen in gevallen waarin het organisatieniveau boven de directe verkoop aan consumenten kan worden aangesproken en sprake is van een geschatte jaaromzet van tenminste 100.000 euro.
- BREIN hielp bij de voorbereiding van een door Elsevier gevraagde bespreking bij Europol inzake de illegale bittorrent sites Scihub en Libgen waarop grootschalig wetenschappelijke publicaties worden aangeboden.

- BREIN besprak de problematiek rond zogeheten 'bad hosters' met Nederlandse handhavingsautoriteiten.
- Met Belgische partijen werd overlegd over de vervolging in een strafdossier tegen twee Nederlandse beheerders van een Twitteraccount waarbij een datavolume van rond de 35Tb aan Vlaamse en Nederlandse televisieprogramma's was betrokken. Via het account werden links naar illegaal aanbod op bittorrent websites verspreid.

Overleg met marktpartijen

- Overleg met een van de marktleiders onder de hosting providers richtte zich o.m. op de betrouwbaarheid van klantgegevens en de afgifte daarvan, alsmede het afsluiten c.q. onbereikbaar maken van illegale sites. Doordat providers zich richten op b2b, d.w.z. een hosting provider van hosting providers worden, moet medewerking van haar klanten komen c.q. afgedwongen worden. In de zaak die BREIN tegen Newsconnection voerde is daar door het Hof Den Bosch in principe positief op beslist.
- De wettelijke verankering van een 'Know-Your-(Business)-Customer' verplichting voor (hosting) providers wordt al sinds lange tijd door BREIN voorgesteld en is inmiddels ook een speerpunt in overleg van internationale rechthebbendenorganisaties met de Europese Commissie. Dit is van belang omdat populaire illegale diensten na afsluiting anoniem volhardden bij een andere provider.
- Ook overleg met Marktplaats richtte zich op het opvragen van persoonsgegevens. Dat is van belang voor onderzoek naar volhardende illegale aanbieders.

IPTV

- Volgens EUIPO onderzoek betaalden 1.1 miljoen Nederlanders in 2018 gemiddeld 6,82 euro per maand aan IPTV criminelen. Dat is 8.9% van de bevolking en 93 miljoen euro per jaar.
- BREIN heeft een dossier over illegale IPTV aanbieders voorhanden en zal daar begin 2020 aangifte van doen bij de FIOD.
- Zelf sloot BREIN vorig jaar 23 illegale IPTV verkopers af door middel van sommaties of rechterlijke bevelen. Er lopen verschillende civielrechtelijke procedures waarin aanbieders aansprakelijk worden gesteld, inclusief bestuurdersaansprakelijkheid. Het totaal aan afgesloten verkopers is inmiddels de 300 gepasseerd. Schikkingen lopen op tot in de tienduizenden euro's.

- BREIN heeft de twee directeuren van een netwerk van vennootschappen gedagvaard in een bodemprocedure om hun bestuurdersaansprakelijkheid vast te laten stellen voor de inbreukmakende verkoop van mediaspelers met IPTV. De spelers waren goed voor zo'n 100.000 euro omzet per jaar.
- Eurojust en Europol coördineerden de uitvoering van een rechtshulpverzoek van de Italiaanse fiscale politie op basis waarvan in een internationale actie de Nederlandse politie 93 servers afsloot bij een grote Nederlandse hosting provider. Hierop draaide het programma Xtream Codes dat IPTV streaming verzorgde voor meer dan 5.000 klanten met 50 miljoen gebruikers. Hoewel de aanleiding ongeautoriseerde streaming van Italiaans voetbal in La Liga betrof, trof deze actie nog veel meer illegale diensten o.a. ook in Nederland.
- In een door de brancheorganisatie NLconnect georganiseerde miniconferentie over illegale IPTV, waaraan ook het Functioneel Parket deelnam, vestigde BREIN nogmaals de aandacht op de voorname rol die Nederlandse (hosting) providers spelen bij de wereldwijde verspreiding van illegale IPTV. Nederland is naast Frankrijk en de VS in de top drie hosting landen voor dit beroeps- en bedrijfsmatige misdrijf.
- Veel illegale IPTV diensten maken gebruik van Nederlandse (hosting) providers. Die willen daar naar eigen zeggen wel iets aan doen. Behalve het afsluiten van zulke illegale diensten, is het belangrijk dat de betrokkenen geïdentificeerd kunnen worden. Daarvoor zal verificatie van klantgegevens door de keten van (hosting) providers gemeengoed moeten worden.
- Een verkennend gesprek vond plaats met Douane over de rol die zij eventueel zouden kunnen spelen bij de import van inbreukmakende mediaspelers uit m.n. China.
- Een gesprek met Aliexpress (Alibaba) vond plaats met betrekking tot op Nederland gerichte advertenties voor mediaspelers met IPTV. BREIN vertegenwoordigt Nederlandse omroepen naast makers van films en series die op illegale IPTV via Video-on-Demand (VOD) worden aangeboden.

Blokkering van toegang tot illegale sites

- Naast de IP adressen en domeinnamen van The Pirate Bay, worden op aanwijzing van BREIN ook rond de 200 proxies en mirrors voor The Pirate Bay geblokkeerd. Vele daarvan verwijzen naar de adressen van TPB op het dark web.
- Hoewel BREIN de architect is van de stapsgewijze afsluiting van illegale sites door hosting en access providers in geval de site zelf niet thuis geeft, is blokkering van toegang door Nederlandse access providers nog altijd beperkt tot een voorlopig bevel tegen The Pirate Bay. Het verzet tegen blokkering door de access providers heeft wel geleid tot een baanbrekend arrest van het HvJEU met gelding voor de

gehele EU dat The Pirate Bay en haar beheerders zelf inbreuk maken door het georganiseerd faciliteren van illegaal aanbod door gebruikers.

- Op 16 december vond de zitting plaats in de bodemzaak over blokkering van toegang tot de illegale site TPB door Ziggo en XS4ALL. Na arrest van het HvJEU en de Hoge Raad was deze terug verwezen naar het Hof te Amsterdam voor beoordeling van de effectiviteit van de maatregel.
- Kantar Media onderzoek naar de blokkering The Pirate Bay concludeerde dat 80% van de gebruikers na de blokkering stopte. Technisch onderzoek door INCOPRO naar de effectiviteit van de blokkering in Nederland concludeerde dat 'Alexa estimated usage decreased 90% compared to the pre-blocking situation'. Met name dynamische blokkering voegt toe aan effectiviteit.
- De ISP's probeerden afwijzing van blokkering te verkrijgen. Als deze wordt toegewezen dan mag die volgens hen alleen voor domeinnamen zijn en niet ook voor IP-adressen en mag die ook niet dynamisch zijn, zoals nu wel het geval is bij de voorlopige blokkering. Ook vinden zij dat BREIN alle kosten moet betalen.
- ISP's maken ook bezwaar tegen uitbreiding van het dynamische aspect t.a.v. mirrors en proxies. Omdat dit niet in het oorspronkelijke vonnis zat, zou dit volgens de ISP's niet toegewezen mogen worden, terwijl de blokkering zonder die toewijzing, ook volgens BREIN, niet effectief zou zijn. Echter staan veranderde omstandigheden zo'n eisvermeerdering toe. Ten tijde van het vonnis in eerste aanleg uit 2010 waren proxies en mirrors incidenteel terwijl die nu structureel zijn.
- Het Hof heeft gezegd arrest te zullen wijzen op 28 april 2020 om 18:15 uur (inmiddels is deze uitgesteld tot 2 juni 2020 18:15 uur). Het late tijdstip is in verband met eventueel effect op beurskoersen.
- Na toewijzing gaat BREIN onverwijld rechterlijke bevelen halen voor blokkering van andere populaire illegale sites.

Illegaal aanbod door commerciële Usenet providers

- De Hoge Raad stelt vragen van uitleg aan het HvJEU in de procedure van BREIN tegen de commerciële usenet provider NSE. Deze provider verleende tegen betaling toegang tot een grote hoeveelheid door gebruikers geüploade bestanden met auteursrechtelijk beschermde werken die zij naar haar eigen servers kopieerde en daar voor haar klanten ter beschikking hield. Een en ander zonder toestemming van de rechthebbenden, die dan ook niets van de significante opbrengst terug zagen.
- De Hoge Raad stelt vast dat "door tussenkomst van NSE, beschermde werken ter beschikking zijn gesteld aan het publiek zonder toestemming van de

rechthebbenden". De vraag is of NSE een inbreukmakende mededeling aan het publiek doet en daarvoor aansprakelijk kan worden gehouden.

- Ook is de vraag wat voor bevel kan worden opgelegd indien de wettelijke beperking van aansprakelijkheid voor hosting (passieve opslag op verzoek van gebruikers) van toepassing is. Deze zaak gaat over de omvang van het openbaarmakingsrecht en de wisselwerking met de aansprakelijkheidsvrijstelling.

Het Usenet was oorspronkelijk een bulletin board met nieuwsgroepen voor het stellen en beantwoorden van vragen maar die rol is overgenomen door forums op het internet en usenet wordt eigenlijk alleen nog maar gebruikt voor grootschalige en structurele inbreuk. Commerciële providers verkopen zelf of via wederverkopers abonnementen aan gebruikers waarmee die toegang krijgen tot het serverpark van de providers waarop zij de illegale bestanden jarenlang beschikbaar houden. Uit onderzoek van BREIN is ook gebleken dat commerciële usenet providers en hun wederverkopers betrokken zijn bij de financiering en het beheer van zogeheten NZB-sites die het vinden van illegaal aanbod op usenet vereenvoudigen.

- In de zitting van de YouTube en Uploaded (Cyando) zaak vroeg het HvJEU hoe partijen hun zaak zien in het licht van art 17 DSM richtlijn. Het lijkt waarschijnlijk dat dit in deze zaak ook zo zal zijn. De behandeling van de BREIN / NSE zaak is uitgesteld tot na de uitspraak in YouTube en Uploaded.

Uploaders

- De rechtbank te Utrecht wees vonnis tegen een van Nederlands grootste illegale uploaders die zes jaar intensief betrokken was bij twee populaire sites waarop structureel links naar illegale bestanden op usenet en bittorrent werden aangeboden. De uploader is veroordeeld wegens het uploaden van zeer grote hoeveelheden films en series. De sites zijn in 2018 op last van BREIN gesloten. De uploader moet zijn illegale activiteiten voorgoed staken en volledige openheid van zaken geven op straffe van dwangsommen die kunnen oplopen tot 150.000 euro.
- De voorgenomen uitbreiding van de aanpak van illegale uploaders schrijdt ondertussen voort. De software en de Privacy Impact Assessment voor de detectie en selectie van Nederlandse IP-adressen waarop frequente of langdurige inbreuk plaats vindt, is voltooid. Dergelijke inbreuk fungeert als smeermiddel voor de uitwisseling op illegale p2p sites.
- Terzijde: Het Hof te Arnhem heeft het hoger beroep verworpen van de rechthebbende DFW tegen de afwijzing van afgifte door internet access providers van persoonsgegevens achter inbreukmakende IP-accounts. DFW heeft daartegen cassatie ingesteld bij Hoge Raad. Het gaat in de DFW zaak om enkelvoudige inbreuken in plaats van meervoudige inbreuken zoals bij BREIN.

- Ook zijn door de Belgische rechter vragen van uitleg gesteld aan het HvJEU (C-597/19) over eenzelfde soort verzoek. De rechter wil onder meer van het HvJEU weten of uitwisseling van deeltjes van een beschermd werk door een gebruiker in een bittorrent netwerk een mededeling aan het publiek is. Dergelijke technische argumenten zijn door de Nederlandse rechter nooit gehonoreerd. De Belgische casus gaat om een zgn. 'copyright troll', een rechthebbende op pornofilms die claims tegen illegale downloaders zou instellen als verdienmodel.
- Bovengenoemde uitbreiding van de aanpak van frequente uploaders door BREIN wordt voorafgegaan door een voorlichtingstraject van 6 maanden waarin maximaal 1000 accounts per maand per mail een voorlichtende waarschuwing krijgen. Voor onderzoek naar het effect daarvan is subsidie verkregen. De planning is om medio 2020 met de voorlichting te beginnen. Of er uiteindelijk ook handhaving gaat plaats vinden hangt af van het effect van de voorlichting.